

[Statsministeren]

samarbejde sted imellem disse organisationer, men som sagt er regeringens opfattelse, at store særbevillinger i denne forbindelse ikke er rimelige i disse tider.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 467

2) Til forsvarsministeren af:

Albrechtsen (VS):

»På hvilket grundlag har Danmark tilsluttet sig de folkeretsstridige NATO-planer om brug af kemiske våben?«

Skriftlig begrundelse

Af ministerens svar af 20. marts 1984 på spørgsmål nr. S 263 fremgår det, at NATO besidder et lager af kemiske våben og ikke vil fraskrive sig adgangen til at tage disse kemiske våben i brug som svar på eventuel anvendelse af kemiske våben mod NATO-styrker.

I realiteternes verden indgår kemiske våben som våben på lige fod med atomvåben og konventionelle våben i den amerikanske Field Manual 100-5 på den såkaldt integrerede slagmark, og man kan således frygte, at tærsklen for brug af kemiske våben, for så vidt angår de amerikanske styrker i bl.a. Europa, i realiteten er ganske lav.

Danmark har jo for længst anerkendt de folkeretlige regler om forbud mod brug af kemiske våben, og spørgeren går ud fra, at regeringen også støtter kravet om et internationalt forbud mod produktion og oplagring af kemiske våben.

Af ministerens hidtidige besvarelser må man imidlertid drage den konklusion, at Danmark indtil videre ikke i NATO har modsat sig, at brugen af kemiske våben indgår som et element i NATOs strategi. Dette må der nu rettes på, således at Danmark ikke gennem sit NATO-medlemskab overtræder sine folkeretlige forpligtelser på dette punkt.

Albrechtsen (VS):

Af et svar, som forsvarsministeren har givet mig, fremgår det, at der i NATO påregnes anvendt kemiske våben under forskellige betingelser. Man må også af de svar, der er fremkommet fra forsvarsministeren, slutte, at

Danmark i NATO ikke har gjort noget for at hindre disse folkeretsstridige planer.

Det er således, at det folkeretlige princip om forbud mod brug af kemiske våben er uden betingelser. Det gælder i alle tilfælde, i enhver situation, og sådan har jeg også forstået at Danmark hidtil har tilsluttet sig det. Hvorledes kan Danmark så i NATO direkte eller indirekte tilslutte sig en eventuel anvendelse af kemiske våben?

Forsvarsministeren (Engell):

Ud over at henvise til, hvad jeg tidligere har oplyst i de svar, jeg har givet hr. Albrechtsen, på nr. S 263 og nr. S 385, skal jeg bemærke, at NATO ikke, som det fremgår af spørgsmålet, har planer om at anvende kemiske våben i strid med folkeretten. Det begrænsede amerikanske lager, der eksisterer i alliancen, sigter ene og alene på at afskrække Warszawapagten fra at gøre anvendelse af sin højtudviklede kapacitet på dette område. Denne afskrækkelse baserer sig på, at flere NATO-lande ikke på forhånd har afskåret sig fra at øve gengældelse i tilfælde af et folkeretsstridigt angreb fra Warszawapagten med kemiske våben.

Forholdet er det, at Sovjetunionens militære doktrin omfatter brug af kemiske våben, og at man i dag råder over store mængder af forskelligartede kemiske kampstoffer, som kan bringes til anvendelse med missiler og artilleri og med fly. Der gennemføres desuden regelmæssig træning i kemisk krig. Sovjetunionen vil således i en krigssituation råde over 160.000 soldater, der er specialister i kemisk krigsførelse.

Om det retlige skal jeg sige, at som bekendt eksisterer der ikke i gældende folkeret et forbud mod selve besiddelsen af kemiske våben. Derimod forbyder Genèveprotokollen fra 1925 anvendelsen af kemiske våben. Den har alle NATO-landene, herunder Danmark, undertegnet. En række af disse lande har imidlertid taget udtrykkeligt forbehold for retten til gengældelse med kemiske våben. Det gælder bl.a. USA, Storbritannien, Holland og Belgien; det gælder i øvrigt også Sovjetunionen. Her er altså alene tale om en afskrivelse af retten til førstebrug. Danmark har ikke taget noget forbehold. Det siger sig selv, at vi under ingen omstændigheder vil